

MÄRTS
2018

1

Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda

INFOLEHT

PÕLLUMAJANDUS- JA TOIDU-UUDISED EUROOPAST

Kõrgetasemeline arutelu ÜPP tuleviku üle

27. veebruaril toimus Brüsselis Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitees arutelu ÜPP tuleviku üle, mille osalesid Euroopa Komisjoni põllumajandusvolinik Phil Hogani, ÜPP tuleviku raportit koostavad Euroopa Parlamendi liikmed Herbert Dorfmann ja Clara Aguilera ning Copa-Cogeca peasekretär Pekka Pesonen.

Herbert Dorfmanni sõnul on Euroopa Parlament valmis kaaluma suurema subsidiaarsuse võimalust põllumajanduspoliitikas, kuid siiski on selles osas palju kahtlusi. Nt paljudes riikides

on mitu regionaalset tasandit, mis tekitab küsimusi. Samuti või tekkida küsimus, kas uue mudeli raames suudetakse säilitada ühist põllumajanduspoliitikat. Suur kahtlus on ka, kas liikmesriigid saavad süsteemi haldamisega hakkama nii, et ei toimuks hilinemisi väljamaksetes. Parlament peab oluliseks ÜP kahe samba säilitamist. ÜPP rahastamiseks on vaja säilitada senine eelarve.

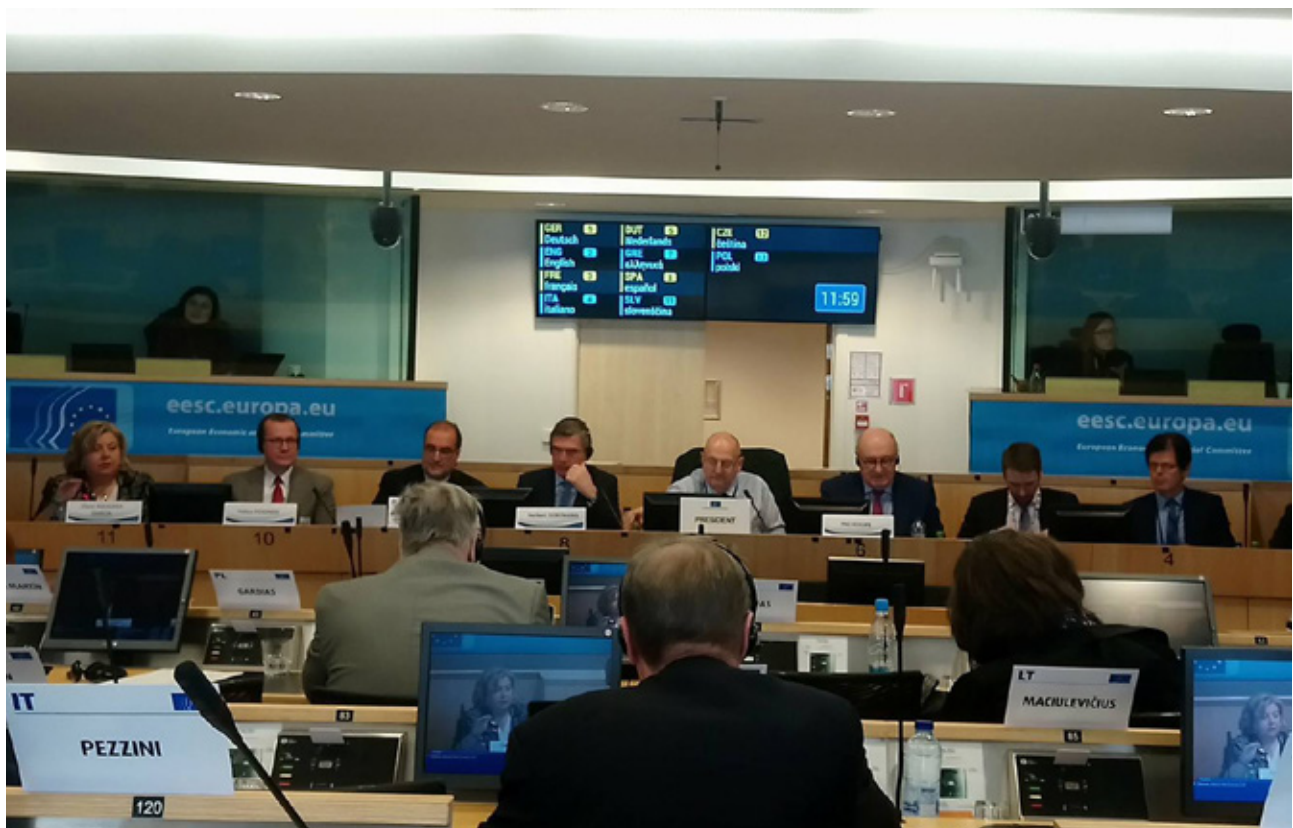
Esimeses sambas tuleb üle vaadata maksmise põhimõtted, arusaamatu on ajalooliste referentside kasutamine uues poliitikas kuni 2027. aastani. Ajaloolised seosed peaksid parlamendi raporti eelnõu kohaselt kaduma. Rakendama peaks EL ülest

ühtset toetuste arvutamise meetodit, et muuta süsteem lihtsamaks ja läbipaistvamaks.

Liikmesriikide vaheline toetuste ühtlustamine on õigustatud, kuid seejuures tuleb arvestada sotsioökonomiliste faktorite, tootmiskulude, aga ka maaelu arengu vahendite jaotusega. Toetuste ühtlustamine peab arvestama tootmiskulude ja palkade erinevustega.

Dorfmanni sõnul on ÜPP teine sammus on väga oluline, sh Leader lähenemine, maaturismi arendamine jms.

ÜPP nn rohelise arhitektuuri osas on raportööri komisjoni analüüsiga nõus. On loomulik, et avalikku ra-

ha makstakse avalike hüvede eest. Tugevdada tuleks nõuetele vastavuse süsteemi.

Esimeste hektarite suurem toetus peaks olema kohustuslik kõikides riikides, kuid toetuste piiramine liikmesriikidele vabatahtlik. Toetuste piiramine on Europarlamendi liikme hinnangul vahend, et tasandada suurusest tulenevaid eeliseid. Murekoht on, kuidas lahendada teemat, mis on seotud investeerimisfondide sisenemisega põllumajandusse – avalik huvi ei peaks olema finantsfondide investeringute tulukuse tagamine.

Turukorralduse osas leitakse, et senised sektoripõhised meetmed peaksid säilima (nt puu- ja köögivilja sektoris jt). Märgitakse ära, et tugevdada tuleb põllumajandustootjate rolli tarneahelas. Väliskaubanduse osas märgitakse, et vabakaubanduslepingud võivad kasu anda, kuid nad peavad olema ausad.

Dorfmanni sõnul on ÜPP reformimise ajakava väga napp, mis muudab raskeks sellel Euroopa Parlamendi mandaadi ajal kokkuleppe saavutamise. Dorfmann loodab, et sellel perioodil jõutakse siiski esimese lugemiseni.

ÜPP teatise variraportöör Euroopa Parlamendis **Clara Aguilera** märkis, et kahjuks toimub ÜPP valdkonnas liiga palju reforme. Tekib küsimus, miks on vaja ÜPP-d nii palju reformida. Praegune Euroopa Parlament on tegelenud nii 2013. aasta reformiga kui OMNIBUS määruse raames ÜPP muutmisega. Nüüd on uus teatis laual. Kindlasti vajame tulevikus ÜPP jaoks piisavat rahastust, kui tahame suurendada ambitsiooni, siis vajame selleks ka vahendeid.

Copa-Cogeca peasekretär **Pekka Pesonen** tõi arutelul muuhulgas esile, et ÜPP lihtsustamine peab toimuma nii administratsiooni kui põllumeeste jaoks. Nii Brexit kui Mercosur on põllumeestele suur tururisk. Uus tulemuste saavutamise mudel võib lõhkuda ühise põllumajanduspoliitika. Nõuetele vastavuse süsteemi ja rohestamise nõuete ühildamine toetuste saamise eeltingimuseks ei pruugi tema sõnul viia lihtsama poliitikani.

Euroopa Komisjoni põllumajandusvolinik **Phil Hogan** tõi oma sõnavõtu esile, et 2. mail tuleb ko-

misjonilt EL mitmeaastase eelarvekava ettepanek: eelarve on surve all, kuid paljud liikmesriigid on öelnud, et nad on valmis eelarvesse rohkem panustama Kui seda ei tehta, siis tuleb ÜPP eelarvet kärpida. ÜPP pakub juba täna väärtust maksumaksjate jaoks, seda näitavad ka avaliku arvamuse küsitlused. Täna ÜPP on voliniku hinnangul väga kompleksne, mistõttu on komisjon teinud ettepaneku süsteemi muuta lihtsamaks. Räägime ÜPP evolutsioonist, tulemuste saavutamisest. Põllumehed peavad saama oma töö ja teenuste eest tasu. Voliniku sõnul on kavas säilitada ÜPP kaks sammas. Vajalik on tagada baassissetulek põllumeestele. ELi liikmesriikides on paratamatult erinevused tingimustes. ÜPP peab investeerima paremasse maapiirkondade tarristusse, tagama ühisturu toimimise ja ausad konkurentsitingimused kogu ELis. Vaja on süsteemi moderniseerimist, lihtsustamist nii toetuste taotlemisel kui kontrollimisel. Uute tehnoloogiate kasutamine muutub väga oluliseks. Reeglitepõhine süsteem peaks muutuma tulemuste saavutamise süsteemiks. Senine kogemus on näidanud, et „üks suurus kõigile“ ei toimi.

Hogan tõi esile, et praegu on EL reeglid ja liikmesriikide reeglid, tihsti need kattuvad. Uues süsteemis on vaja juurutada iga-aastane raporteerimine, et selgitada välja, kas tulemused saavutatakse. Komisjonis moodustatakse 7-8 liikmeline meeskond, kes aitab ennetavalt liikmesriikidele uut süsteemi selgitada.

Voliniku sõnul on selge, et komisjoni poolt esitatavas määruse eelnõus on sees ka suuremate toetuste piiramise põhimõte, arvestades sejuures toetuste kärpimisel töajõukulusid. Praegu analüüsitakse kõiki võimalusi, kuidas õiglasemalt jaotada toetusi.

Liikmesriikide vaheline toetuste ühtlustamine vajaks voliniku sõnul „värsket raha“ juurde. Esimese samba toetuste kaastrahastamist ei tule. Ta tõi veel esile, et kultuuride mitmekesistamise nõude asemel peaksime liikuma viljavahelduse suunas. Digitaliseerimisel on suured võimalused. Ka mahasektoril on suured võimalused, nõudlus kasvab erinevates maailma piirkondades.

Hogan on täielikult pühendunud põllumeeste positsiooni parandamisele toiduahelas. Tema sõnul on vabatahtlikud algatused tarneahela parema toimimise tagamiseks vaid „lisameede“, muidu poleks üle 20 liikmesriigi selle teemaga seaduste tasemel tegelenud. Vaja on nii seadusandlikke reegleid kui vabatahtlikke kokkuleppeid.

Tulemuste saavutamise mudeli eesmärk ei ole tuua MAK loogikat esimesse sambasse, esimene samm jääb seotuks sissetulekutoetuse tagamisega ja on seotud uute tingimustega (mis on senistest karmimad), samuti antakse nt võimalus rakendada esimese samba raames toitainete haldamise kavasid.

Ajaloolise mudeli kaotamine otsetoetuste maksimise ei saa Hogani hinnangul toimuda kohustuslikult.

Samuti märkis ta, et uue mudeli raames tuleb tagada ühisturu täielik toimimine. Ka täna on turumoonutus, kuid peame püüdma neid minimeerida. ÜPP on ka tulevikus EL-ülene poliitika, kuid selle rakendamisel antakse paindlikkust liikmesriikidele.

Ettekannetele järgnenud debati raames rõhutas Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoja juhatuse esimees **Roomet Sõrmus**, et ÜPP raames on nii esimeses kui teises sambas olemas meetmed ja tööriistad, mille abil on võimalik rakendada suunatud ja tulemustele orienteeritud poliitika. Meetmed peaksid aga olema paremini suunatud erinevate sihtgruppide ja ettevõtete vajaduste ja arenguvõimaluste rahuldamiseks. Ainuüksi otsetoetused ei suuda lahendada väiksemate tootjate probleeme. Euroopa Parlamendi raporti eelnõus pakutud esimeste hektarite kõrgem toetusmäär viib rendihindade kasvuni, mis on rendipindade suurt osakaalu arvestades suureks probleemiks. Sõrmus tänas nii Euroopa Parlamendi raportööri kui volinikku, et otsetoetuste ühtlustamise vajadus liikmesriikide vahel on mõlemas dokumendis ära märgitud. Toetuste ühtlustamisest rääkides peame aga arvestama elukalliduse kasvu – kui räägime tuleviku poliitikast, siis 2027. aasta toetustaseme üle ei saa otsustada rohkem kui 10 aastat vanade andmete alusel.

Bulgaaria eesistumise eesmärgid põllumajanduse valdkonnas

2018. aasta 1. jaanuaril alustas oma esmakordset eesistumist Bulgaaria. Keskendatakse neljale horisontaalsele teemadegrupile: Euroopa tulevik ja noored, turvalisus ja stabiilsus, sidusus Lääne-Balkanimaadega ning digimajandus. Tähelepanu jätkub siiski ka põllumajandusele, kus peamised eesmärgid on järgmised:

- ÜPP moderniseerimine ja lihtsustamine ning põllumajanduse eelarve järgmise EL mitmeaastase eelarveperioodi raames. Soovitakse algatada mitmeid arutelusid ning ministrid arutavad seda mitteametlikult põllumajandusnõukogu koosolekul Sofias juunikuus.
- Olukord põllumajandusturgudel. Jälgitakse hinnamuutusi ning erilist tähelepanu pööratakse suhkursektorile pärast hiljutist kvootide kaotamist.
- Ebaausad kaubandustavad. Bulgaaria eesistumine kavatses esitleda vastavateemalisi seadusettepanekuid loodetavasti aprillis.
- Piiritusjookide määruse lõpetamine, mis sai alguse Eesti eesistumise ajal.
- Jälgitakse tähelepanelikult rahvusvaheliste ja kahepoolsete kaubanduslääbirääkimiste kulgu ning pakutakse liikmesriikidele võimalust oma arvamust avaldada nõukogu koosolekutel.
- Loomatervise alamvaldkonnana kavatakse keskenduda metsloomade rollile haiguste levitamisel ning selle ohjamise võimalustel. Jätkatakse poolelioleva loomade heaolu tagamisega transpordil ning veterinaarravimite ja ravimsöötade temaatikaga.
- Taimetervise osas jätkatakse tööd liikmesriikide võimekuse kasvatamiseks ametlike kontrollide ja erakorralistest juhtumitest teavitamise süsteemidega olemasoleva seadusandluse raames.

Bulgaaria eesistumise ajal toimuvad suuremad konverentsid:

- 2gether 4 strong Digital Agriculture (Sofia, 18. - 20. 04. 2018)
- The Healthy Future for Europe: Healthy Nutrition for Children (Sofia, 6. 02. 2018)
- FOOD 2030 FLAGSHIP CONFERENCE – Innovatsiooni- ja uurintugegevus toidujulgeoleku ja toitainerikkuse tagamiseks ning kvaliteedi edendamise (Plovdiv, 21. - 22. 06. 2018)
- 43. makseagentuuride direktorite konverents (Sofia, 16. – 18. 05. 2018)
- 4. EAFRD aastakonverents 2014-2020 (Sofia, 05. - 06. 06. 2018)
- ENRD seminar “Performance reserve for RD” (Sofia, 21. - 22. 06. 2018)

OECD raport Eesti põllumajanduse ja toidutööstuse tulemuslikkusest

13. veebruaril tutvustati Riigikogu konverentsikeskuses OECD raportit “Eesti põllumajanduse ja toidutööstuse tulemuslikkusest”. Eesti põllumajanduse ja toidutööstuse kohta koostatud raport on osa OECD poolt publikitseeritud regulaarsete põllumajanduse ja toidutootmise alaste ülevaadete sarjast ja initsiatiiv selle koostamiseks tuli Eesti maaeluministeriumi poolt. Raportis on analüüsitud Eesti põllumajanduse ja toidutööstuse olukorda ning tingimusi, millistes sektor suudaks innovaatiliste lahendustega suurendada tootlikkust ja keskkonnamaalast jätkusuutlikkust.

Raportis on antud ülevaade põllumajanduse ja toidusektorist ja rõhutatud meie kitsaskohti ning võimalusi. Seejärel on analüüsitud riida poliitikameetmeid, mis mõjutavad põllumajanduse ja toidutööstuse ettevõtete makromajanduslikku keskkonda ning võimalusi innovatsiooniks. Raportis on antud ka mitmeid soovitusi, mida Eesti poliitikakujundajad ning ettevõtjad võiksid arvesse võtta.

Riigikogus toimunud esitlusel rõhutas OECD esindaja, et raport pakub eelkõige informatsiooni ja nn sisevaadet ning soovitusi, kuid vastavate poliitikate kujundamine ning rakendamine jääb ikkagi Eesti enda otsustada. Laiemas vaates on toimunud muutus aastakümneid kehtinud poliitikatest põllumajan-

duses ja toidutööstuses. Rõhuasetus on tootlikkuse suurendamisel, loodusressursside säästlikumal kasutusel ja riskijuhtimise meetmete senisest paremal rakendamisel. Põllumajanduslik tegevus on senisest rohkem suunatud innovatsioonile, keskkonnahoiule ja jätkusuutlikkusele.

Raportist võiks välja tuua kolm põhilist momenti:

Eesti põllumajandus ja toidusektor oma duaalse struktuuriga ei ole unikaalne. Suheliselt väike arv ettevõtteid annab suurema osa toodangust. Paraku aga rakendatakse nii suurtele kui ka väikestele ettevõtetele sarnaseid poliitikaid, jättes tähelepanuta nende erinevuse. See- ga peaks poliitikate pakett arvesta-

ma erisusi ja olema kasutatav nii suurele kui ka väikestele ettevõtetele. Pakett peaks hõlmama ka riskijuhtimise meetmeid, mis oleksid samuti kasutatavad erinevates suurusgruppides.

Eesti toiduainetööstus koosneb suhteliselt väikestest ettevõtetest. Eesti nn suuretevõtted on teiste Euroopa riikide suurte ettevõtete võrreldes siiski väikesed. Samuti tundub Eesti toiduainetööstus olevat mahajäänud üldistest arengutest. Mahajäämuse ületamiseks peaksid toidutööstusesse tehtavad investeeringud olema rohkem strateegilisema iseloomuga ja senisest rohkem suunatud.

Innovatsioon, innovatiivsed lahendused peavad vastama eelkõige kasutajate vajadustele. Tuginedes teiste riikide kogemusele on tehnoloogia areng toimunud eelkõige uutest loodud ettevõtetes, sh iduettevõtetes. Seetõttu on oluline kaasata sektorisse rohkem noori.

Kokkuvõtte raportist.

Peamised sõnumid raportist olid järgmised: Eesti põllumajandussektori muljet avaldav edu väljendub eelkõige farmide tootlikkuse kasvus ilma keskkonda liigselt koormamata. See on osutunud võimalikuks tänu kasutamata maa ja vee ressursi tootmisse võtmisel, haritud spetsialistide ja töötajate olemisole, aga ka investeeringuid toetavatele poliitikatele ning ligipääsule EL-i suurele siseturule. Oluline on ka EL-iga liitumisest tulenev kasu sektorile. Samas on hulgaliselt tuleviku väljakutseid. Konkurents toiduturgudel ja uutele turgudele ligipääsul suureneb. Samas on Eestis väheneva rahvastiku tõttu probleeme töajõuga ning senine, odavast töajõust tulenev eelis hakkab kaduma. Vähetähtis ei ole ka suhteliselt suur sõltuvus EL-i rahastusest.

Eesti põllumajandustootmises on alates 90ndatest olnud väga suur tootlikkuse kasv. Farmid on konsolideerunud ja kaasaegse tehnoloogiaga. Tulevikuväljakutseks on see, kuidas tootlikkuse kasvu jätkata, kahjustamata seejuures väiksema-

te tootmisüksuste huve. Toiduainetööstus aga on suhteliselt mahajäänud ja vajab konkurentsivõime tõstmiseks investeeringuid tehnoloogia kaasajastamiseks.

Raportis analüüsiti ka poliitikaid, mis võimaldaksid põllumajanduse jätkusuutlikku arengut. Soovitustena toodi välja järgmist:

Eestis on hea makromajanduslik taust ja üldine majanduskeskkond on investeeringuid toetav, kuid konkurentsivõime on seni toetunud madalatele töajõukuludele, mis ei ole lahendus. Eestis tuleks senisest rohkem tegeleda kriisijuhtimise meetmetega. Eestis on küll hästi arenenud finantsturg ja ligipääs laenuturule, kuid põllumajanduslaenu on tavapärasest kallimad. Ka kõrged töajõumaksud tuleks üle vaadata ja liikuda nende alandamise suunas. Lisaks tuleks tegeleda keskkonnamaksudega ja arendada taastuva energia kasutamist. Eestis on üldiselt infotehnoloogia sektor hästi arenenud, kuid maapiirkondades on veel arenguruumi. Eesti toidutööstuse konkurentsivõime vajab olulist parandamist ja ühist strateegiat tarneahela osalistega. Oluline on eksporditurgude mitmekesistamine, keskkonna kvaliteedil põhineva kuvandi loomine, parem turunõudlusele vastamine ja investeeringute jätkamine keskkonnasõbralikesse ning innovaatilistesse lahendustesse.

Eraldi toodi välja asjaolu, et Eestis on väga palju strateegilisi dokumente ja soovitati need integreerida ühtsesse strateegiasse, mis toetaks nii innovatsiooni kui ka kasvustrateegiat. Eestis on tugev avaliku sektori panus teadus-arendustegevusse, kuid puudu jääb kommunikatsioonist sektoriga. Samuti on probleemiks Eesti teadusasutuste ja ülikoolide tsükliline rahastus ja varieeruvus põllumajandusteaduses.

Hollandi kogemus

Hollandi esindaja rõhutas oma ettekandes OECD raportite kasutegu-

rit, mis aitavad oma riigi vastavaid poliitikaid koostada ja ka arendada. Holland ja Eesti on mõne parametri (pindala, pinnavormid) poolest sarnased, samuti on mõlemas riigis väga hästi arenenud piimasektor. Kuid siseturu suuruse osas on selge erinevus, Hollandi rahvaarv on 17 mln inimest. Eesti sai liitumisel EL-iga juurdepääsu 500 mln tarbijale, kuid ei ole osanud seda võimalust piisavalt kasutada. Mõtteainet võiks saada omaaegselt Hansateest, milles osalesid nii Eesti kui ka Taani kaupmehed ning kaubanduslinnad.

Põhjalikumalt peatus kõneleja Eesti toidutööstuse ja ekspordiga seotud teemadel. Niisiis tuginedes hästi arenenud esmatootmisele oleks aeg tugevdada toidutarneahelat ja liikuda ekspordil kõrgema lisandväärtusega töödeldud toodete ekspordi suunas. Võti peitub järjepidevas innovatsioonis, millega paralleelselt tuleb tugevdada nii veritkaalset kui ka horisontaalset koostööd toidutarneahelas, sealhulgas koostööd nii teadusasutustega kui ka riigi vastavate institutsioonidega. Hollandis nimetatakse sellist integratsiooni "Kuldne kolmnurk" või "Kolmekordne heeliks".

Oluline roll selles on riigil ja see roll on aja jooksul muutunud. Hollandis on põllumajanduse ja toidusektori innovatsiooni poliitika raamiks Top Sector Policy. Strateegia koostati 2011. aastal ja see tugineb üheksale võtme-sektorile majanduses, mille hulgas on ka põllumajandus- ning toidusektor. Nimetatud strateegia ellukutsumise tingis vajadus, et kuigi avaliku sektori toetus teadus-arendustegevusele oli prioriteet, jäid erasektori investeeringud siiski tagasihoidlikuks. Väheneva riigieelarve taustal võeti vastu otsus koondada avaliku sektori vahendid ekspordile orienteeritud sektoritele, et hoogustada nendes innovatsiooni, suurendada konkurentsivõimet ning võimendada arendustegevusse suunatud avaliku raha.

Kokkuvõtte koostas EPKK juhatusel Tiina Saron.

Euroopa Parlament soovib meetmeid mesilaste ja Euroopa meeturu kaitseks

Mesilased tolmeldavad põllukultuure ja taimi. Seega säilitavad mesilased bioloogilist mitmekesisust ja tagavad mingil määral ka meie toidu ohutuse – 84 protsenti taimeliikidest ja 76 protsenti Euroopa toidutööstusest sõltub mesilaste tolmeldamistööst. Kui mõõta rahas mesilaste panust Euroopa Liidu majandusse, võrduks see umbes 14 miljardi euroga.

Küll aga on viimaste aastate jooksul mesinikud märganud muret tekitavalt massilist mesilaskolooniate vähenemist. Selle võimalikeks põhjusteks võib olla nii intensiivne põllumajandustegevus, taimemürkide kasutamine, viirused ja röövputukad kui ka muutused keskkonnas ning mesilaste looduslike elupaikade hävitamine.

Mida soovib parlament

muuta?

23. jaanuaril võttis põllumajanduse ja maaelu arengu komisjon vastu Norbert Erdöse (EPP, HU) raporti, mis teeb ettepanku kaitsta paremini Euroopa mesindussektorit.

Saadikute soovitused on järgmised:

- rohkem rahastust riiklikele mesindusprogrammidele;
- parendada mesilaste tervist (kahjulike taimemürkide keelamine ja rohkem teadusuuringuid);
- meetmed kohalike ja piirkondlike mesilasliikide kaitsmiseks.

Euroopa Liidu meeturg

Euroopa Liidus on ligi 600 000 mesinikku ja 17 miljonit mesitaru. Kokku toodetakse igal aastal umbes 250 000 tonni mett, mis teeb ELi Hiina järel teise suurima meetootja maailmas. Liikmesriikidest tootsid 2015. aastal kõige rohkem mett Rumeenia, Hispaania ja Ungari.

Võltsmee import

Mesi on kolmas kõige lahendatum ja võltsitum toode maailmas.

Parlamendisaadikud tahavad võidelda võltsmee leviku vastu ELi turul. Mesi, mis on korjatud liiga vara või millesse on lisatud suhkrusiirupit, avaldab survet Euroopa mesinikele, alandades mee turuhinda.

ELi teostatud katse kohaselt ei vastanud 20 protsenti ELi välispiiridel võetud meeproovidest Euroopa Liidu standarditele.

Saadikute ettepanekud võltsmee impordi tõkestamiseks:

- kehtestada meetmed mee kvaliteedi hõlpsamaks testimiseks;
- impordi inspeksiooni karmim tegevus võltsmee juhtumite tuvastamiseks ning kõrgemad trahvid võltsijatele;
- täiustada mee märgistamisnõudeid tagamaks tarbijatele teave mee päritolu kohta.

Euroopa Piimaliit arutles EL kahepoolsete kaubandussuhete üle

14. veebruaril toimus Brüsselis Euroopa Piimaliidu (EDA) kaubanduse töögrupi koosolek, kus kõneldi EL kaubandussuhetest USA ja Kanadaga ning anti ülevaade käimasolevatest kaubanduslääbirääkimistest.

Vabakaubandusleping Kanadaga

Euroopa Komisjoni Põllumajanduse Peadirektoraadi esindaja John Clarke kõneles, et EL eksportööridele on probleemne, et 50% juustu tariifikvoodist (TRQ) on määratud tootjatele ja töötlejatele ning 50% jaemüüjatele – see on rohkem Kanada huvides. Kas on võimalik TRQ üle rääkida? Komisjoni hinnangul on see tulemus halvem, kui EL läbirääkijad ootasid. Esimesel aastal on kvoot väga väike, kuid kasvab järgmise 6 aasta jooksul. Tõstatame oma mured järgmisel kohtumisel Kanadaga ja vajadusel nõuame süsteemi ülevaatamist. Olemas on kvoodi administreerimise kokkulepe, selle maksumus jm; raske öelda, kas see seadustatakse. Võtame seda väga tõsiselt; tahame, et kvoot oleks kasulik EL juustueksportööridele ning mitte niivõrd Kanada tootjatele.

Kanada saatkonna põllumajandusnõunik Lynn Fortin rääkis samuti, et EL eksportööride jaoks on peamine murekoht hetkel Kanada piimatoodete koostisainete strateegia (Dairy Ingredients Strategy) ning selle raames loodud uus toodete hinnakategooria, nn. klass 7, mille eesmärk on edendada piima- ja lõssipulbri kasutamist piimatoodete tootmisel ning eriti teiste edasise töödeldud toodete koostisainena. Ühtlasi muudab see tooted odavamaks, mis pahandab Kanada kaubanduspartnereid, kuna piima kasutatakse vähem või tuleb seda müüa alla omahinna. Kanada esindaja ei näinud võimalust selle poliitika muutmiseks ega ka EL-Kanada lepingus olevate juustu tariifikvootide ümber vaatamiseks. EL-Kanada

kaubandussuhted on üldiselt positiivsed, kanadalased tunnevad hingesugulust Euroopaga, see kajastub nt marketingi-kampaaniate stiilis ja on kasuks kaubandussuhetele. Seda ei ole nt Hiinaga.

Kaubandussuhted USA-ga

USA Piimaekspordinõukogu direktori Tom Vilsacki sõnul on tendents mõelda ekspordist kui konkurentsist; reaalsuses aga nõudlus piimatoodete järele kasvab, vt Hiina, Aafrika; massiline urbaniseerumine nõuab lisavalke, kasvav kesk-klass saab tarbida kallimaid lisandväärtusega tooteid (juust). Kaubanduse olukord USA-s on praegu ebakindel. Käimas on Põhja-Ameerika kaubanduslepingu NAFTA ümbervaatamine; soovitakse siiski säilitada seda, mis töötab hästi, nt suhteid Mehhikoga. Tahetakse näha muutust Kanadaga. Kanada uus hinnasüsteem (klass 7) on tõsine probleem, sest importtooteid müüakse Kanadas alla oma tegelikku väärtusklassi hinna. Näeme suurt võimalust Aasia turgudel, peale Hiina ka Kagu-Aasias. Peaksime töötama EL-ga koos kui globaalne tööstus, et saada koos kasu suuremast valgundusest ja aidata seda rahuldada. On teemasid, mis meil väga erinevad, nt GI, kuid oleme väga huvitatud saamaks suuremat selgust, millest täpselt räägime. Vaja on ka hiiglaslikku innovatsiooni – kui saame rohkem teada valkudest ja tervislikust toitumisest, muudatustest toitumismustrites ja elustiilis, on see suur võimalus meile kõigile. Suur ja pikaajaline võimalus on Aafrika turg – noor ja kasvav tööeline elanikkond, suurenev kesk-klass. Oleme väga huvitatud kuulma, kuidas EL kavatseb lahendada oma piimapulbri laoseisu probleemi ilma turgu oluliselt kahjustamata.

Võimalikud EL-USA ühishuvid

Kanada puhul on „klass 7“ ühine huvi; EL poolelt mõjutame Komisjoni

sel teemal aktiivne olema (mida ta iseene tarkusest ei oleks). USA eelistaks sellega tegeleda NAFTA läbirääkimiste raames; ülejäänud meetmed võtaksid liiga kaua aega, samas probleem on aktuaalne praegu. Järgmised 2 kuud on väga olulised, mis võib-olla toovad selguse. Võib-olla sõlmitakse leping; võib-olla USA eemaldub NAFTA-st täielikult, võib-olla sõlmib lepingu Mehhikoga ja eemaldub Kanadast. TTIP osas huvi jõuda paremale ja tasakaalukamale lepingule Hiinaga. TTIP arenguid on raske ennustada, kuna on arusaamatu, kes on lepinguga seotud ja kes mitte. Huvi on kahepoolse lepingu sõlmimiseks Ühendkuningriigiga. Seniks aga põhitähelepanu NAFTA-le ja Hiinale. US-EL kaubandussuhted ei ole saanud USA administratsioonilt suurt tähelepanu. Paljud ametikohad USA administratsioonis on täitmata, nt US-DA EL esindajat ei ole praegu ametis, liiga vähe on spetsialiste kõikide teemadega tegelemiseks. USA ei alusta ühtki uut läbirääkimist ühegi uue riigiga. Loodame, et EL ei sõlmi lepingut Mehhikoga, või siis sõlmita selle „õigel viisil“. TTIP osas, kui muutuksime sel teemal tõsiseks, siis sooviksime näha mitte-tariifsete barjääride eemaldamist, sh toiduohutuse osas, GI osas rohkem läbipaistvust ja arusaamist sellest, millest öieti räägime. Kas on viise teha seda, mida teie tahate saavutada, kuid samal ajal ei takistaks meid geneeriliste toodete mõttes. Sarnane lähenemine toimub Hiinaga. Peab olema võimalus kokkuleppele jõuda, muidu ei saa olla suuremahulist kaubanduslepingut. Me ei tea täpselt, mida see GI nimekirja sisaldab, sest iga EL liikmesriik saab ise otsustada, see pidevalt muutub ja meil ei ole selget arusaama. Kas Codex Alimentarius kehtib ja kuidas need omavahel suhestuvad?

Toodete turundusest

On palju mitte-piimatoodeteid, mida müüakse piimana. Piimatööstus ise

aga turundab üha enam tooteid nõpuuduvate ainete abil, nt „antibiootikumivaba“ - tegelikult on kogu müüdav piim antibiootikumivaba; selline lähenemine õhutab arvamust, et üldiselt on piima tarbimine ebatervislik. Vajalik on edendada vastutustundlikku turundust (responsible marketing). Kui me ei suuda sellega tegeleda koduturul, ei suuda me hoopiski teha seda eksporditurudel. Siin on EL-l suur koostöövõimalus USA-ga, sh Maailma Tervishoiuorganisatsiooni (WHO) tegevuse raames, kus muuhulgas antakse soovitusi toodete tarbimiseks ja reklaamiks.

(Näiteks korraldati USA-s kampaania „Ära alahinda piimatooteid“ (Don't undermine dairy), milles räägiti piima tervislikkusest koos emotsionaalse aspektiga. Eelnenud uuringu käigus leiti, et on 4 liiki inimesi – need, kes piima väga armastavad; need, kes toitu üldiselt armastavad, kuid piimas kahtlevad; tervisliku toitumise fanaatikud, kes on piima suhtes pigem negatiivsed ja need, kes piima tarbimist totaalselt

eitavad. Kampaania eesmärk oli elanikkonda piimast, selle koostisainetest jne. igakülgsest teavitada ning müüte ja valeinfot ümber lükata.)

Ülevaade Tervise- ja Tarbijakaitse peadirektoraadi tegevustest kaubanduslääbirääkimistel Kahepoolsete välissuhete osakonna juht Koen Van Dyck rääkis, et vabakaubanduslepingute sõlmimisel on DG SANTE osa sanitaar- ja taimetervise (SPS) küsimused. Praegu on pooleli Mercosuri leping, alustatud on Indoneesiaga, algamas Malaisiaga, ootel Uus-Meremaa. Teine pool on FTA-de rakendamine, SPS ühine juhtkomitee, mis aitab näha mõlemapoolset edasiliikumist. Praegu nt Kanaadaga. Vietnami puhul töötatakse lepingu rakendamise osas. Jaapani lepingu lõpetamine; ambitsioonikas leping, hea tulemus. USA puhul on tulemus väga kehv võrreldes teistega. Brasiilia petujuhtumi osas ei ole tulemus veel selge, töö käib. Kaitseprotseduur, kui auditi tulemused ei ole soodsad, siis töötatakse välja, kuidas edasi.

Venemaale loodetakse WTO raa-

mes karistusi impordi keelamise eest, kuid Venemaa ei soovinud lepingule alla kirjutada, seega väga lühike tähtaeg, nõuame nendelt trahvi. Venemaa hoiab end konsultatsiooni faasis veebruari lõpuni, seega näeme varsti, kus oleme.

Välja töötamisel on nn esialgse nimekirja (pre-listing) koostamine ettevõtetele ekspordisertifikaadi saamiseks Venemaalt – et ei peaks enam tulema Venemaa kontrollid kohapeale ning protseduur oleks kiirem.

Uued turud EL põllumajandustoodetele on Aafrikas

DG AGRI esindaja John Clarke kõneles ka kaubandussuhete ülesehitamise vajadusest Aafrikaga. Teggu on hiigelvõimalustega turuga - 2050. aastaks hinnatakse Aafrika keskklassi kasvu 95 miljoni inimeseni ning sealne tööeline elanikkond nooreneb. EL tegevus jätkub ka Aasia suunal. Volinik Hogani järgmised kaubandusviisidid on kavas Singapuri, Türgi ja Nigeeriasse.

Maailma piimaturul toimuvast

Lihavõttepühadejärgne turg ei ole EL-s veel täistuure üles võtnud, see-eest toimuvad sündmused maailma teistes piirkondades erakordse kiirusega. Vastuseks USA poolt Hiina kaupadele 23. märtsil kehtestatud tollitariifidele - eelkõige terasele ja alumiiniumile - võttis Hiina vastu otsuse, millega kehtestati vastumeetmetena USA kaupadele omapoolsed tollitariifid. Kokku hõlmavad vastumeetmed 106 USA toodet koguväärtuses 50 mld USD ehk siis samas mahus nagu Hiina kaupadele kehtestatud. Nagu teatas Hiina Rahandusministeerium, tõusevad tollitariifid 25% ulatuses, tariifide jõustumise kuupäev on veel lahtine. Tollitariifid puudutavad eelkõige tooteid nagu sojauba, autod, keemiakaubad, viski, sigarid, mais, apelsinimahl, kuid ka teatud tüüpi lennukeid. USA ja Hiina kemplemine teeb muret teistele riikidele, kes kardavad tüli paisuvat ülemaailmseks kaubandussõjaks, mis olulisel määral mõjutaks finantsturge tervikuna. Ka piimaturg ei jääks tülis puutumata.

Piimaturg ja statistika, piimatoodete hinnad.

Või. Või noteeringud on taas tõusu teel, hinnad tõusid nädalaga nii Hollandis kui Saksamaal. Prantsusmaa või noteeringud püsivad seevastu juba kolmandat nädalat 500,00 EUR/100 kg tasemel, mis on ühtlasi

ka kõrgeim noteering.

Lössipulber. Enamikus riikides jätkavad lössipulbri noteeringud langust. Saksamaal kukkus lössipulbri hind juba möödunud nädalal 127,00 EUR/100 kg tasemele, Holland järgnes sel nädalal.

Lössipulbri avalik enampakkumine

Järgmine müük on kavandatud 17. aprillile, avaliku pakkumise kogumaht moodustab 90 952 tonni. Võimalust, et Euroopa Komisjon teeb pakkumise, ostes lössipulbrit avalikesse interventsiooniladudesse, peetakse vähetõenäoliseks.

Uus-Meremaa

Piimatoodete osas tervikuna oli aasta alguse eksport tagasihoidlik, langes jaanuaris 4,9% ja veebruaris 2,3%. Veebruaris tõusis vaid täispiimapulbri ekspordimaht eelmise aastaga võrrelduna 13,1%, moodustades 118 920 tonni. Hiina ekspordi langust kompenseerib müük Lähis-Idasse ja Põhja-Aafrikasse. Valdav osa eksporditud pulbrist ongi lähetatud Hiinasse, Alžeeriasse ja Araabia Ühendemiraatidesse. Järgnevad Sri Lanka, Vietnam ja Bangladesh.

Aastaga vähenes Uus-Meremaa juustueksport 10%, moodustades 25 177 tonni. Teiste piimatoodete mahud olid võrrelduna eelmise aastaga: või -1,9% (kokku 23 398 tonni), võiõli -10% (11 373 t), lössipul-

ber +0,2% (29 360 t), vadakupulber -31,4% (831 t), laktoos -37,5% (1 139 t) ning kaseiin/kaseinaadid +9,1% (6 683 t).

Jaapan

Jaapani piimatoodetega isevarustatuse tase jääb 77% lähedale, see-ga on riik sõltuv piimatoodete impordist. Vaatamata sellele, et Jaapani juustuimport kasvas möödunud aastal, langes import veebruaris eelmise aasta veebruariga võrreldes 5,3%, moodustades 19 854 tonni. Suure hüppe on läbi teinud täispiimapulber, kasvades aastaga koguni 93% ning moodustades veebruaris 5 585 tonni. Aasta keskmine kasv oli koguni 114,6%. Vadakupulbri import langes 7%, laktoosi imporditi 0,7% vähem. Koguliselt moodustas import vastavalt 4 657 ja 5 570 tonni.

Mehhiko

Vaatamata sellele, et riik toetab tugevalt piimandussektorit, kasvas jaanuaris piimatoodete import märkavalt. Nii kasvas aastaga lössipulbri import 19,2% (kogumaht 22 985 t), kogu imporditud lössipulber tuli USA-st. Juustu import kasvas aastaga 28,1% (10 585 t), juustust moodustas USA osa 84,1%, Holland 4,8% ning Uus-Meremaa 4,3%. Kui vadakupulbri import kasvas aastaga 57,3% ning laktoosi import 63,4%, siis võiõli import langes 64,7%.

Euroopa Parlamendi ootused ELi järgmise pikaajalise eelarve suhtes

Euroopa Parlamendi liikmed hääletasid 14. märtsil parlamendi ametliku seisukoha üle ELi järgmise (algusega 2021. aastal) pikaajalise eelarve läbirääkimistel.

Jan Olbrychti (PPE, Poola) ja Isabelle Thomas' (S&D, Prantsusmaa) raportis öeldakse, et EL peaks jätkama ühise põllumajandus- ja kalanduspoliitika ning ühtekuuluvuspoliitika toetamist.

Raportis toonitatakse aga ka seda, et järgmise pikaajalise eelarvega tuleks „oluliselt suurendada“ teadusuuringute ja „Erasmus+“ raamprogramme, tagada edusammud noorte töötuse vastu võitlemisel ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate toetamisel.

„Me vajame uusi prioriteete, teadusuuringuid, innovatsiooni, digiteerimist ja me leppisime selles kokku; see on väga oluline, aga me ei saa loobuda ka senistest prioriteetidest,“ selgitas Olbrycht intervjuus.

Tulevane rahastamine

Järgmine mitmeaastane finantsraamistik algab kavakohaselt pärast 2020. aastat ja kestab vähemalt viis

aastat. Sellele eelneb Ühendkuningriigi lahkumine EList, millel on Thomas' sõnul „olulised tagajärjed“, kuna „see tähendab 14 miljardi euro suurust auku eelarves“.

Euroopa Parlament kiitis heaks eraldi ettepanekud ELi eelarve tulevase rahastamise kohta. Gérard Deprez' (ALDE, Belgia) ja Janusz Lewandowski (EPP, Poola) raportis soovitatakse ELi rahastamist reformida ja võtta kasutusele võimalikud uued ELi omavahendid. Uute omavahenditena nähakse muu hulgas äriühingu tulumaksu, keskkonnamakse, Euroopa tasandi finants-tehingute maksu ja erimakse digivaldkonna äriühingutele.

Suured ootused

Eurobaromeetri 2017. aasta uurin-gust selgus, et enamik eurooplastest ootab ELilt suuremaid pingutusi praeguste suurte probleemidega tegelemisel, mille seas on eelkõige terrorismivastane võitlus (80%) ja töötus (78%), keskkonnakaitse (75%) ning võitlus maksupettuste vastu (74%).

Üldsuse ootustele vastamiseks soovivad Euroopa Parlamendi liikmed suurendada ELi eelarvet ligikaudu

1%-lt kogurahvatulust 1,3%-ni. Kuna 2020. aasta järgne mitmeaastane finantsraamistik arvutatakse 27 ja mitte 28 liikmesriigi kohta, ei pruugi kogueelarve absoluutarvudes olla suurem. Ka peaksid uued tuluallikad võimaldama liikmesriikidele kokkuhoidu.

Järgmine samm

Komisjoni president Jean-Claude Juncker tutvustab järgmise mitmeaastase finantsraamistiku ettepanekuid kavakohaselt 2. mail ning kokkuleppeni loodetakse jõuda 12 kuu-ga.

ELi pikaajaline eelarve

- Lisaks iga-aastasele eelarve määrab EL kindlaks pikaajalise eelarve (mitmeaastane finantsraamistik) vähemalt viieks aastaks.
- Kehtiva mitmeaastase finantsraamistiku (2014–2020) suurus on 963,5 miljardit eurot.
- Viimastel aastatel on Euroopa Parlament võidelnud selle nimel, et mitmeaastane finantsraamistik oleks paindlikum ja paremini valmis sellisteks väljakutseteks nagu euroala võlakriis, rändekriis ja julgeolek.

39

Euroopa põllumajandustoodete müügiesenduskampaania: Euroopa Komisjon suurendab rahastamist

Komisjon on eraldanud ELi põllumajandustoodete uue müügiesenduskampaania rahastamiseks veel 169 miljonit eurot – 27 miljonit eurot rohkem kui 2017. aastal.

Euroopa Komisjon kuulutas jaanuaris välja uute programmide konkurssituse, et edendada Euroopa põllumajandustoodete müüki maailmas ja ELi sisesealt. Kokku on programmide kaasrahastamiseks eraldatud 169 miljonit eurot (2017. aastal oli vastav summa 142 miljonit eurot). Programmid võivad olla suunatud mitmesugustele tegevustele alates tervisliku toitumise alastest üldkampaaniatest kuni konkreetsete turusektorite toetamiseni.

Põllumajanduse ja maaelu arengu volinik Phil Hogan ütles: „EL on maailma suurim põllumajanduslike toiduainetega kaupleva ning tuntud kogu maailmas oma toiduainete kõrge kvaliteedi poolest. Mitmel välisreisidel üle maailma on mul olnud hea võimalus vahetult kogeda tarbijate ja ettevõtjate huvi ELi põllumajanduslike toiduainete vastu. Mul on hea meel uute müügiesenduskampaaniade üle, kuna varasemate programmidega on avanevad mitmed uute klientide uksed ja

suurenenud meie tuntus kogu maailmas. Eelmisel aastal ületas põllumajanduslike toiduainete müügiesenduskampaaniate raames tehtud pakumiste arv olemasolevaid vahendid ligi kümnekordselt. Kui kuulute rahastamiskõlblike organisatsioonide hulka, on just nüüd sobiv aeg oma taotluse esitamiseks“.

Kaks kolmandikku rahastamisvahenditest on ette nähtud ELi toiduainete müügi edendamiseks väljaspool ELi, seda eelkõige riikides, kus ELi põllumajandustoodete ekspordi kasvupotentsiaal on suur (näiteks Kanadas, Jaapanis, Hiinas, Mehhikos ja Kolumbias). ELi sisesealt on programmide fookuses teavitustegevus, et tarbijaid tunnekid paremini ELi erinevaid kvaliteedikavasid ja märgiseid, näiteks geograafilisi tähiseid või mahepõllumajandustooteid. Sektoriaalse rahastamise fookus on suunatud programmidele, mis tegelevad lamaste ja kitsede jätkusuutliku aretustegevusega. Rahalisi vahendeid on eraldatud ka kõrvaltegevuste kampaaniatele, näiteks tervisliku toitumise edendamiseks ning puu- ja juurviljade tarbimise suurendamiseks. Komisjoni prioriteetide ja rahastamisvahendite täieliku loetelu leiab siit.

Kes võivad rahastamist taotleda?

Jaanuaris välja kuulutatud konkurssituse raames saavad rahastamist taotlusi esitada mitmesugused organisatsioonid, näiteks kaubandusorganisatsioonid, tootjaorganisatsioonid ning muud müügiesendusega tegelevad põllumajanduse ja toidutööstuse sektori asutused. Lihtprogrammide rahastamise kohta võib taotluse esitada kas üks või mitu organisatsiooni samast ELi liikmesriigist. Mitut riiki hõlmavate programmide taotluse peavad esitama vähemalt kaks riiklikku organisatsiooni vähemalt kahest liikmesriigist või üks või mitu Euroopa tasandi organisatsiooni. Kampaania kestab tavaliselt kolm aastat.

Ettepanekute taotlused tuleb esitada 12. aprilliks 2018 vastava portaali vahendusel. Komisjon hindab ettepanekuid ja kuulutab toetuse saajad välja sügisel.

ELi Tarbija-, Tervise-, Põllumajandus- ja Toiduküsimuste Rakendusamet CHAFEA on valmis pakuma mitmesugust abi, et taotlejad saaksid oma ettepanekuid edukalt esitada. Täpsemat teavet saab kõigjal ELis korraldatavate infopäevade kaudu. Esimene infopäev toimub Brüsselis jaanuari lõpus.

Euroopa alkoholitootjad pakkusid välja iseregulatsiooni alkoholsete jookide koostisainete ja toiteväärtuse märkimiseks

EL alkoholitootjaid ühendavad organisatsioonid esitasid märtsis EL tervise- ja tarbijakaitsevolinikule Vytenis Andriukaitisele ettepaneku, kuidas alkoholitootjad ise saaksid teavitada tarbijaid alkoholsete jookide koostisainetest ja toiteväärtusest.

Kuna üle 1,2% alkoholisisaldusega jookide koostisainete ja toiteväärtuse märkimise kohta toote sildile praegu EL-s kehtivat kohustust ei ole, pakkusid Euroopa veini-, aromatiseeritud veinide, piiritusjookide, õlle- ja siidritootjaid esindavad organisatsioonid ise välja vabatahtliku lahenduse, et vastata tarbijate ootustele informatsiooni saamiseks. Sektori esindajad tegid ak-

tiivset koostööd alates eelmise aasta märtsis avaldatud Komisjoni raportist, mis käsitles koostisainete ja toiteväärtuse märgistamist alkoholsetel jookidel ning pidas selle kohustuslikuks muutmist ebamõistlikuks. Sektori organisatsioonid koostasid ettepaneku vabatahtlikuks märgistamiseks, mis oleks tähenduslik, selge ja lihtsalt arusaadav ning mille eesmärk on parandada tarbija teadmisi ning aidata teha informeeritud otsuseid alkoholsete jookide kohta, mida nad otsustavad tarbida kooskõlas tasakaalustatud elustiiliga.

Ettepaneku peamised elemendid on järgmised:

- info toitainete ja koostisainete kohta esitatakse konkreetsele tootele kohandatult ja sisuliselt tähendusrikkal viisil;

- info esitatakse toote sildil ja/või eraldi. Viimasel juhul peab see olema kergesti leitav;
- kasutatakse nii traditsioonilisi kui ka innovatiivseid ja kaasaegseid info edastamise viise;
- toidukaubanduse operaatorid otsustavad ja vastutavad, kuidas esitada informatsiooni.

Eraldi ettepanekud on välja töötatud õllele, siidriale, piiritusjookidele ja veinile. Iga nimetatud sektor vastutas ise ettepanekute välja töötamise eest.

Vabatahtliku märgistamise rakendamise kohta alkoholisektoris tehakse kokkuvõtte märtsis 2021. Pärast märgistuse kasutuselevõtu algust teavitavad sektorid tulemustest eraldi kahe aasta möödumisel.

Euroopa Komisjon kiitis heaks Monsanto ja Bayeri ühinemise

Euroopa Komisjon kiitis 21. märtsil heaks Monsanto liitumise Saksa keemiafirma Bayeriga pärast viimase tehtud järeleandmisi liitumise saavutamise nimel.

EL konkurentsivolinik Margrethe Vestager ütles, et Monsanto ülevõtmine Bayeri poolt kinnitati, sest tehtud muudatused vastavad täielikult konkurentsinootele.

Brüssel alustas põhjalikku uurimist 56 miljardi euro väärtuses tehingu üle mullu augustis. Liitumine looks maailma suurima integreeritud pestitsiidide ja seemnete tootmisettevõtte, mis tõstis häiret aktivistide hulgas. Väljendati muret, et ühinemine vähendab konkurentsi põllumeeste jaoks võtmetähtsusega toodete hulgas.

Liitumine kiideti heaks vaatamata keskkonkaitsjate vastuseisule, kes kardavad, et see annab liigse võimu maailma suurimale GMO- ja vastuolulise umbrohutõrjevahendi glüfosaadi tootjale. Ühinemist on tunnustanud juba ka Hiina ametivõimud, kuid mitte veel USA seadusandjad, kes on väljendanud kahtlusi.

EL on saavutanud hulga mõõndu-

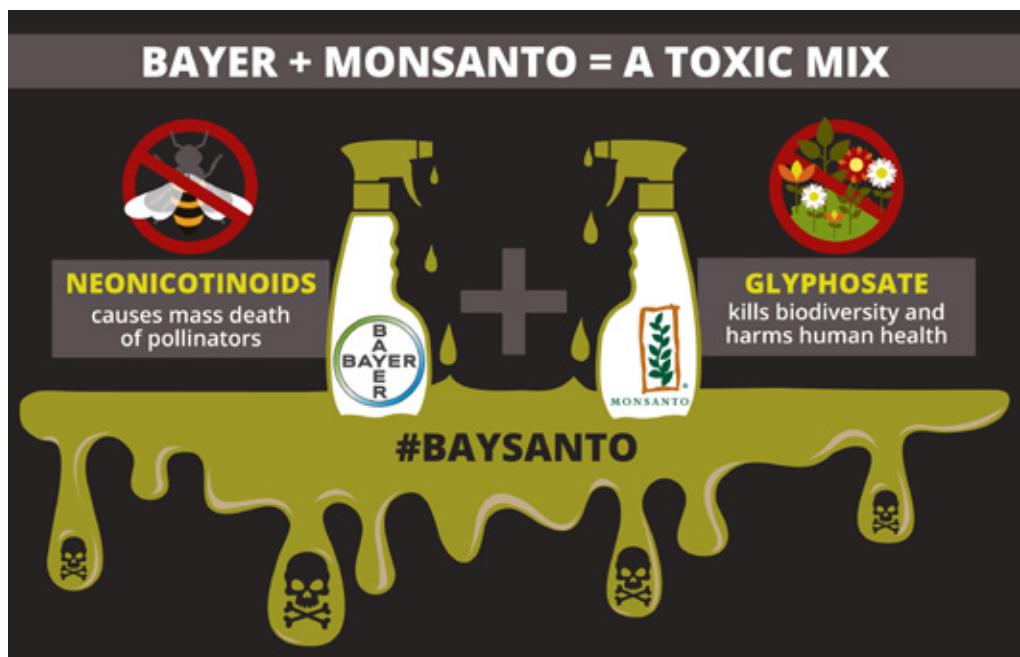
si Bayeri poolt, kaasa arvatud osa Bayeri agrokemikaalide äri müügist Saksamaa rivaalile BASF. Selle kokkuleppega müüb Bayer lõviosa oma teraviljaseemnete tootmisest ning glüfosaadiärist BASF-ile 5,9 miljardi euro eest. BASF on hiljuti kinnitanud ka Bayeri juurviljaseemnete osa ostu.

Bayeri juhi Werner Baumanni sõnul lõpetatakse Monsanto ülevõtmine käesoleva aasta teises kvartalis.

Keskonnakaaktivistid kogu Euroopast saatsid volinik Vestagerile kirja, milles hoiatasid liitumise heakskiitmisest eest keskkonnale põhjustatava ohu tõttu. Organisatsioon „Friends of the Earth Europe“ leiab, et Bayeri ja Monsanto liitumine loob maailma võimsaima põllumajan-

duskorporatsiooni, kes hakkab peale suruma geneetiliselt muundatud seemneid ja mürgiseid taimekaitsevahendeid meie toidusse ja maapiirkondadele. Samuti muutuvad need andmegigantideks – „põllumajanduse Facebookiks“ - koos kõigi selle tagajärgedega. Komisjon võttis hoiatuse teadmiseks, kuid vastas, et neil on liitumist võimalik hinnata ainult konkurentsitingimuste aspektist, see peab olema neutraalne ning toimub Euroopa Kohtu järelevalve all.

Maailmas toimub ka teisi ühinemisi: Hiina riigi omanduses olev ChemChina võttis üle 43 miljardi dollari väärtusega Šveitsi firma Syngenta ning lõpetatud on ka USA giigandi Dow Chemical ja DuPont ühinemine.

EESTI PÕLLUMAJANDUS-KAUBANDUSKODA

J. Vilmsi 53g
10147 Tallinn
Telefon: 600 9349
Faks: 600 9350
E-post: info@epkk.ee
http://www.epkk.ee

Lehe väljaandmist toetab:

Maaelu Arengu Euroopa
Põllumajandusfond:
Euroopa investeringud
maapiirkondadesse